

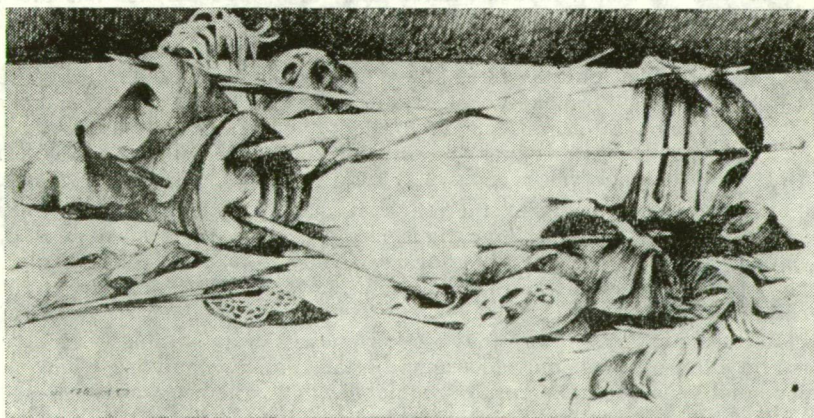
# A CSÖND VILÁGA

KOVÁTS MARGIT KÉPEI

A művészet minden korban az ember és a valóság kapcsolatát fejezte ki, és mindig benne volt — még a leginkább utánzásra törekvő alkotásokban is — a teremtés mozzanata. A kőbe vésett, bronzba öntött, színekkel, vonalakkal felidézett világ sohasem volt azonos a teljes valósággal, hanem kevesebb is, több is volt nála: kevesebb, mert csak kiválasztott jelenségei fértek bele; több, mert a láthatón, a közvetlenül érzékelhetőn túl beszélt a félelemről és az örömről, kifejezte a fenséget és a méltóságot, a hatalmat és az alázatot. Azt is, amit ismert: az asszonyt, a madarat, a bikát és a lovat, azt is, amit elképzelt: a szirént, a sellőt, a minotauruszt és a sárkányt. A valóságból szuverenül választott részletek kirajolták egy kor vagy egy művész meghatározó élményeit, érzelmi kultúráját, világszemléletét.

Kováts Margit bemutatkozó kiállításáról szólva nem szükségtelen végiggondolni ezeket, mert képein nem találjuk a valóság és a művészet megszokott kapcsolatát, a szegedi festők hagyományos témáit: az alföldi tájat, a Tisza-partot, az Alföld embereit, az Alföld életét. Más témái, más problémái vannak: maga teremti meg a nyugtató csöndet sugárzó természetet. Részei, a kő, a növények, az állatok megtalált rendbe illeszkednek. A kövek formáit a víz csiszolta, simította, rajtuk van az évszázadok alakító nyoma. Likacsaik sötétlenek, kövek, de mindnek más az alakja, együtt mégis a változatlanságot hirdetik. A víz áttetsző közege hozzájuk simul, kitölti a teret. A színes lapokon többnyire a víz fenséges nyugalma uralkodik. A mélytengeri bűvár gyönyörködhet ilyen látványban, mint a *Menyasszonykövek*. A lebegő állatok, a *Korall*, a *Polip*, a *Medúza*, mintha a víz kövületei volnának, egyidősek a szerves élet létezésével, különös formáik a történelem előtti kor üzenetét közvetítik. Ebbe a környezetbe törés nélkül illenek a fantáziateremtette őslények, sárkányok, szörnyetegek, a vízparton heverő kövek rokonai. Nem riasztanak, hanem figyelő kíváncsisággal közelítjük meg őket.

A születést és a pusztulást nem tragikus elbeszélésben éljük át, a végső dolgok nyugalmaival állítanak meg. A születésben az új állapot értelme dereng. A *Technika születése* című képén a karok indázásában, hajlásában benne van a leendő rend: emelők, csavarok, csigák összehangolt működése. Így, ilyen egyszerűen találja meg a



LOVAGI TORNA